

**Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 3 hallituksen esityksen johdosta
laeiksi peruskoululain 10 a ja 23 §:n muuttamisesta ja lukiolain 15 §:n
muuttamisesta**

Eduskunta on 21 päivänä toukokuuta 1991 lähettänyt sivistysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi otsikossa mainitun hallituksen esityksen n:o 5.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina apulais-osastopäällikkö Jukka Sarjala opetusministeriöstä, ylijohtaja Aslak Lindström opetushallituksesta, yleissivistävän koulutuksen päällikkö Taina Jussila Suomen Kaupunkiliitosta, apulais-osastopäällikkö Matti Rasila Suomen Kunnallisliitosta, jaostopäällikkö Margareta Nygård Finlands svenska kommunförbundet, apulais-osastopäällikkö Markku Poutala Opettajien Ammattijärjestö OAJ:sta, hallintopäällikkö Juhani Närvä Vantaan kaupungin koulutuksen palvelukeskuksesta, puheenjohtaja Markku Aunola Suomen erityiskasvatuksen liitosta, toiminnanjohtaja Hannu Ahti Sovinto ry:stä ja ylikonstaapeli Timo Karjalainen.

Hallituksen esitys. Esityksessä ehdotetaan, että peruskoulun ja lukion työpäivistä vähennetään muuksi arkipäiväksi kuin lauantaiksi sattuva loppipäivä. Muutos liittyy työmarkkinoiden keskusjärjestöjen hyväksymään vuosien 1990—91 talous- ja tulopoliittiseen kokonaisratkaisuun, jossa sovittiin muun ohella eräiden arkipäivien palauttamisen vaikutuksista työaikojen pituuteen ja ansiotasoon. Samalla lukion ylimmän vuosiluokan työpäivien lukumäärä ehdotetaan otettavaksi lakiin.

Lisäksi ehdotetaan, että peruskouluopetusta voitaisiin järjestää oppilaan kotona tai muussa sopivassa paikassa silloin kun oppilasta ei voida tunne-elämän häiriön tai muun erityisen syyn vuoksi opettaa peruskoulun opetusryhmässä. — Lait on tarkoitus saattaa voimaan 1 päivänä elokuuta 1991.

Valiokunnan kannanotot. Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa

selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Näin ollen valiokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä seuraavien huomautuksin.

Lakiehdotuksella laajennetaan mahdollisuutta antaa oppivelvollisuusikäiselle oppilaalle peruskouluopetusta kotona tai muussa sopivassa paikassa myös tunne-elämän häiriön perusteella. Asiantuntijoilta saadun selvityksen mukaan opetus tapahtuisi pääsääntöisesti opetusryhmässä, mikä useimmiten on muun muassa oppilaan sosiaalisen kehityksen kannalta tarkoituksenmukaisinta. Valiokunta kuitenkin korostaa sitä, että käytännössä lasten koulunkäynnin paikasta päätettäessä valitaan oppilaan kannalta sopivin opetusmuoto ja ratkaisut tehdään asiantuntijoiden avustuksella.

Peruskoululain 10 a §:n muutosehdotuksen tarkoituksena on osaltaan ottaa huomioon oppilaan yksilölliset opetustarpeet. Valiokunta pitää myös tärkeänä, että kotona tai muussa sopivassa paikassa tapahtuvaan opetukseen varataan riittävät voimavarat siten, ettei opetus vähennä koulun tuntikehystä. Valiokunta pitää tärkeänä, että lainmuutoksen tarkoituksen toteutumista seurataan ja lainmuutoksen käytännön toteuttamiseksi turvataan opettajavoimavarojen riittävyys ja opettajien soveltuvuus sellaisten oppilaiden opettamiseen, joilla on tunne-elämän häiriöitä. Valiokunta pitää tärkeänä myös sitä, että tällaisten oppilaiden siirtyminen peruskoulun jälkeiseen koulutukseen tapahtuisi joustavasti.

Edellä esitetyn perusteella sivistysvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

*että lakiehdotukset hyväksyttäisiin
muuttamattomina.*

Helsingissä 30 päivänä toukokuuta 1991

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Jouppila, varapuheenjohtaja Astala ja jäsenet Ala-Harja, Aula, von Bell, Gustafsson, Hacklin, Laakso (osittain),

Lehtinen, M. Pietikäinen, Pykäläinen, Räty, Suhola, Toivonen, Tykkyläinen ja Virrankoski sekä varajäsen Ryyänen.

Vastalause

Yksittäisen oppilaan kotona tapahtuva opetus tai muussa sopivassa paikassa tapahtuva opetus rasittaa koulun tuntikehystä. Tämän johdosta on tärkeää huolehtia siitä, että kouluille turvataan riittävät mahdollisuudet sekä ns. normaalille kouluopetukselle että lain tarkoittamalle opetukselle.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että valiokunnan mietinnön perustelujen viimeisen kappaleen toinen virke hyväksytäisiin näin kuuluvana:

”Valiokunta edellyttää kotona tai muussa sopivassa paikassa tapahtuvalle koulutukselle varattavaksi myös riittävät tuntikehysresurssit siten, ettei opetus vähennä koulun tuntikehystä.”

Helsingissä 30 päivänä toukokuuta 1991

Jukka Gustafsson

Iiris Hacklin

Heli Astala

Aarno von Bell

Pekka Räty

Marja-Liisa Tykkyläinen

Tuija Maaret Pykäläinen

Jaakko Laakso